

PRAWO ADMINISTRACYJNE

Nabycie i zmiana imienia i nazwiska

PODSTAWOWE POJĘCIA

ZMIANA IMIENIA - zastąpienie wybranego imienia innym imieniem, zastąpienie dwóch imion jednym imieniem lub odwrotnie, dodanie drugiego imienia, zmiana pisowni imienia lub imion lub zmiana kolejności imion

ZMIANA NAZWISKA - zmiana na inne nazwisko, zmiana pisowni nazwiska lub zmiana nazwiska ze względu na formę właściwą dla rodzaju żeńskiego lub męskiego

CZŁONEK RODZINY - małżonek i wstępny osoby ubiegającej się o zmianę imienia lub nazwiska

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

PODSTAWA OGÓLNA

ustawa z dnia 17
października 2008 r.
o zmianie imienia i
nazwiska

PODSTAWY SZCZEGÓLNE

ustawa z dnia 28
listopada 2014 r. -
Prawo o aktach stanu
cywilnego

ustawa z dnia 25 lutego
1964 r. - Kodeks
rodzinny i opiekuńczy

PRZESŁANKI ZMIANY IMIENIA LUB NAZWISKA

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska, **zmiany imienia lub nazwiska można dokonać wyłącznie z ważnych powodów**. Dotyczy to w szczególności przypadków, gdy dotyczą one:

- ❑ zmiany **imienia lub nazwiska ośmieszającego** albo **nieliczącego z godnością człowieka**
- ❑ zmiany imienia lub nazwiska **na imię lub nazwisko używane**
- ❑ zmiany imienia lub nazwiska **na imię lub nazwisko, które zostało bezprawnie zmienione**
- ❑ zmiany imienia lub nazwiska **na imię lub nazwisko noszone zgodnie z przepisami prawa państwa, którego obywatelstwo również się posiada**

PRZESŁANKI ZMIANY IMIENIA LUB NAZWISKA

ZMIANA IMIENIA LUB NAZWISKA UCHODźCY

Zmiany imienia lub nazwiska cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, można dokonać **wyłącznie ze szczególnie ważnych powodów związanych z zagrożeniem jego prawa do życia, zdrowia, wolności lub bezpieczeństwa osobistego.**

NABYCIE IMIENIA

Zagadnienie nabycia imienia regulują przepisy art. 58 - 59 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego.

Osoba, która dokonuje zgłoszenia urodzenia, składa **oświadczenie o wyborze nie więcej niż dwóch imion dla dziecka**. Oświadczenie o wyborze imienia stanowi **element protokołu zgłoszenia urodzenia** lub zgłoszenia urodzenia w formie dokumentu elektronicznego.

Wybrane imiona **nie mogą być zamieszczone** w akcie stanu cywilnego **w formie zdrobniającej**, a także **nie mogą mieć charakteru ośmieszającego lub nieprzyzwoitego**.

NABYCIE IMIENIA

Imię lub imiona dziecka mogą być imionami obcymi, przy czym nie ma znaczenia w tym zakresie obywatelstwo czy narodowość rodziców.

Ponadto, można wybrać imię, które nie wskazuje na płeć dziecka, ale w powszechnym znaczeniu jest przypisane do danej płci.

Jeżeli wybrane przez rodziców imię lub imiona nie spełniają ustawowych przesłanek, kierownik USC odmawia przyjęcia oświadczenia o wyborze imion i nadaje dziecku imię w formie decyzji administracyjnej, podlegającej natychmiastowemu wykonaniu.

NABYCIE NAZWISKA

NABYCIE NAZWISKA - ZASADY OGÓLNE

Zagadnienie nabycia nazwiska regulują przepisy art. 88 - 90¹ ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz art. 68 - 69 p.a.s.c.

Dziecko, co do którego istnieje **domniemanie, że pochodzi od męża matki**, nosi **nazwisko będące nazwiskiem obojga małżonków**.

Jeżeli **małżonkowie mają różne nazwiska**, dziecko nosi nazwisko wskazane w ich **zgodnych oświadczeniach**. Małżonkowie **mogą wskazać nazwisko jednego z nich** albo **nazwisko utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca** dziecka.

NABYCIE NAZWISKA

Oświadczenia w sprawie nazwiska dziecka są składane jednocześnie z oświadczeniami o nazwiskach, które będą nosić małżonkowie.

Jeżeli małżonkowie nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka, nosi ono nazwisko składające się z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca.

Przy sporządzeniu aktu urodzenia pierwszego wspólnego dziecka małżonkowie mogą złożyć przed kierownikiem USC zgodne oświadczenia o zmianie wskazanego przez nich nazwiska dziecka albo oświadczenia w sprawie nazwiska dziecka, jeżeli nazwisko dziecka nie zostało przez nich wskazane.

NABYCIE NAZWISKA

Przyjęcie przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń, o których mowa w art. 88 § 3 k.r.o.*, dokumentuje się w formie **protokołu**, który podpisują składający oświadczenie i kierownik USC.

Protokół przesyła się kierownikowi USC właściwemu do sporządzenia aktu małżeństwa rodziców dziecka w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia protokołu, który dołącza do aktu małżeństwa wzmiankę dodatkową o nazwisku dziecka.

*oświadczenia w sprawie nazwiska dziecka albo oświadczenia o zmianie nazwiska, wskazanego przez rodziców

NABYCIE NAZWISKA

NABYCIE NAZWISKA - W SYTUACJI USTALENIA OJCOSTWA

Jeżeli **ojcostwo** zostało **ustalone przez uznanie**, **dziecko nosi nazwisko wskazane w zgodnych oświadczeniach rodziców**, składanych jednocześnie z oświadczeniami koniecznymi do uznania ojcostwa. Rodzice mogą wskazać nazwisko jednego z nich albo nazwisko utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca. Jeżeli rodzice nie złożyli zgodnych oświadczeń, dziecko nosi nazwisko składające się z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca.

W razie sądowego ustalenia ojcostwa sąd nadaje dziecku nazwisko w wyroku ustalającym ojcostwo. Jeżeli ojcostwa nie ustalono, dziecko nosi nazwisko matki.

Do zmiany nazwiska dziecka, które w chwili uznania już ukończyło 13 lat, jest potrzebna jego zgoda.

NABYCIE NAZWISKA

Nazwisko dziecka utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca dziecka albo przez połączenie nazwiska jednego z rodziców z nazwiskiem jego małżonka, od którego dziecko nie pochodzi, nie może składać się z więcej niż dwóch członów.

W skład nazwiska dziecka wchodzi **pierwsze człony nazwisk podlegających połączeniu**, chyba że w wyniku połączenia powstałoby nazwisko, którego człony są jednakowe.

ZMIANA IMIENIA LUB NAZWISKA

ZMIANA IMIENIA LUB NAZWISKA W TRYBIE PRZEPISÓW U.Z.I.N.

Zmiana imienia lub nazwiska następuje **na wniosek osoby ubiegającej się o zmianę**, a w przypadku małoletniego dziecka - zmiana następuje **na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka**.

Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska **składa się do wybranego kierownika USC**, a osoby zamieszkałe poza granicami RP mogą złożyć wniosek o zmianę imienia lub nazwiska za pośrednictwem konsula RP, wskazując kierownika USC, któremu wniosek ma zostać przekazany.

W przypadku gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście, wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość.

ZMIANA IMIENIA LUB NAZWISKA

Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska zawiera:

- ❑ **dane osoby, której zmiana dotyczy:** imię lub imiona i nazwisko oraz nazwisko rodowe, wskazanie kierownika USC, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa, jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tego aktu, a także numer PESEL, jeżeli został nadany
- ❑ **imię lub nazwisko, na jakie ma nastąpić zmiana**
- ❑ **wskazanie miejsca sporządzenia aktu urodzenia małoletnich dzieci,** jeżeli zmiana imienia lub nazwiska będzie dotyczyła tych aktów
- ❑ **adres do korespondencji** wnioskodawcy
- ❑ **uzasadnienie**
- ❑ **oświadczenie wnioskodawcy,** że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Po zmianie imienia można mieć **najwyżej dwa imiona**.

Po zmianie nazwiska nie może składać się ono z **więcej niż dwóch członów**, chyba że zmiana następuje na nazwisko noszone zgodnie z przepisami prawa państwa, którego obywatelstwo również się posiada.

Zmiana nazwiska może dotyczyć nazwiska noszonego aktualnie lub nazwiska **rodowego**, przy czym zmiana nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa, gdy jest ono tożsame z nazwiskiem rodzowym, rozciąga się na nazwisko rodowe wyłącznie na wyraźne żądanie osoby ubiegającej się o zmianę nazwiska.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

*Salvador Domènec Felip
Jacint Dalí i Domènech,
marquès de Dalí de Púbol*

Fot. Roger Higgins - domena publiczna
[https://commons.wikimedia.org/wiki/Salvador_Dal%C3%AD#/media/
File:Salvador_Dal%C3%AD_NYWTS.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Salvador_Dal%C3%AD#/media/File:Salvador_Dal%C3%AD_NYWTS.jpg) - dostęp z dnia 22.10.2019 r.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

ZASADA OCHRONY NAZWISK HISTORYCZNYCH

Zmiany nazwiska nie dokonuje się w przypadku ubiegania się o zmianę na nazwisko historyczne, wstawione w dziedzinie kultury, nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że osoba ubiegająca się o zmianę nazwiska posiada członków rodziny o tym nazwisku.

ZMIANA IMIENIA

ZMIANA IMIENIA W TRYBIE PRZEPISÓW P.A.S.C.

Rodzice mogą złożyć przed wybranym kierownikiem USC albo przed konsulem oświadczenie o zmianie imienia lub imion dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia w terminie 6 miesięcy od dnia jego sporządzenia.

Zmiana imienia może polegać na zastąpieniu wybranego imienia innym imieniem, zastąpieniu dwóch imion jednym imieniem lub odwrotnie, dodaniu drugiego imienia, zmianie pisowni imienia lub imion lub zmianie kolejności imion dziecka.

ZMIANA IMIENIA

Kierownik USC odmawia przyjęcia oświadczenia, jeżeli nie został zachowany termin do jego złożenia.

Oświadczenie o zmianie imienia lub imion dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują rodzice dziecka i kierownik USC albo konsul. Kierownik USC, który przyjął oświadczenie rodziców dziecka o zmianie imienia lub imion dziecka zamieszczonych w akcie urodzenia, przesyła protokół kierownikowi USC właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia, w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu, w celu dołączenia do aktu urodzenia wzmianki dodatkowej o zmianie imienia lub imion dziecka.

ZMIANA NAZWISKA

ZMIANA NAZWISKA - W SYTUACJI ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA PRZEZ MATKĘ

Jeżeli matka małoletniego dziecka zawarła małżeństwo z mężczyzną, który nie jest ojcem tego dziecka, małżonkowie mogą złożyć przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub przed konsulem **zgodne oświadczenia, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie zgodnie z art. 88 k.r.o. nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko.**

Do zmiany nazwiska dziecka, które ukończyło 13 lat, jest potrzebna jego zgoda.

Nadanie dziecku tego nazwiska nie jest dopuszczalne, jeżeli nosi ono nazwisko ojca albo nazwisko utworzone na podstawie zgodnych oświadczeń rodziców dziecka przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca.

NABYCIE NAZWISKA

Jeżeli matka lub ojciec małoletniego dziecka zawarli małżeństwo z osobą, która nie jest ojcem ani matką tego dziecka, przyjęcie przez kierownika USC albo przez konsula oświadczeń małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, dokumentuje się w formie protokołu, który podpisują składający oświadczenie i kierownik USC albo konsul.

Kierownik USC, który przyjął oświadczenia małżonków, że dziecko będzie nosiło takie samo nazwisko, jakie nosi albo nosiłoby ich wspólne dziecko, przesyła protokół kierownikowi USC właściwemu do sporządzenia aktu urodzenia, w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu, w celu dołączenia do aktu urodzenia wzmianki dodatkowej o nazwisku dziecka.

ZMIANA NAZWISKA

ZMIANA NAZWISKA W TRYBIE PRZEPISÓW K.R.O.

O nazwisku, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa, decyduje jego oświadczenie złożone przed kierownikiem USC. Oświadczenie może być złożone bezpośrednio po zawarciu małżeństwa albo przed sporządzeniem przez kierownika USC zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

Małżonkowie mogą nosić wspólne nazwisko będące dotychczasowym nazwiskiem jednego z nich. Każdy z małżonków może również zachować swoje dotychczasowe nazwisko.

ZMIANA NAZWISKA

Każdy z małżonków połączyć ze swoim nazwiskiem dotychczasowe nazwisko drugiego małżonka. Nazwisko utworzone w wyniku połączenia nie może składać się z więcej niż dwóch członów.

Protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński zawiera nazwisko, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa.

W razie niezłożenia oświadczenia w sprawie nazwiska, każdy z małżonków zachowuje swoje dotychczasowe nazwisko.

ZMIANA NAZWISKA

ZMIANA NAZWISKA W TRYBIE PRZEPISÓW K.R.O. i P.A.S.C.

W ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia rozwodu **małżonek rozwiedziony**, który wskutek zawarcia małżeństwa zmienił swoje dotychczasowe nazwisko, **może przez oświadczenie złożone przed kierownikiem USC lub konsulem powrócić do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa.**

Przyjęcie oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa dokumentuje się w formie **protokołu**, który podpisują rozwiedziony małżonek oraz kierownik USC albo konsul.

ZMIANA NAZWISKA

Kierownik USC, który przyjął oświadczenie o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, przesyła protokół kierownikowi USC właściwemu do sporządzenia aktu małżeństwa w terminie jednego dnia roboczego od dnia sporządzenia tego protokołu, w celu dołączenia do aktu małżeństwa wzmianki dodatkowej o nazwisku rozwiedzionego małżonka.

Konsul, który przyjął oświadczenie o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, przesyła niezwłocznie protokół kierownikowi USC właściwemu do sporządzenia aktu małżeństwa w celu dołączenia do aktu małżeństwa wzmianki dodatkowej o nazwisku rozwiedzionego małżonka.